DOMSTOLENS DOM (fjärde avdelningen)

den 17 februari 2009 *

I mål C-552/07,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, framställd av Conseil d'État (Frankrike) genom beslut av den 21 november 2007, som inkom till domstolen den 11 december 2007, i målet

Commune de Sausheim

mot

Pierre Azelvandre,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden K. Lenaerts samt domarna T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta (referent), E. Juhász och J. Malenovský,

* Rättegångsspråk: franska.

generaladvokat: E. Sharpston,
justitiesekreterare: handläggaren R. Şereş,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 14 oktober 2008,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Commune de Sausheim, genom D. Le Prado, avocat,

— Frankrikes regering, genom G. de Bergues och A.-L. During, båda i egenskap av ombud,

— Greklands regering, genom S. Papaioannou, V. Karra och I. Chalkias, samtliga i egenskap av ombud,

— Nederländernas regering, genom C. Wissels, M. de Mol och M. de Grave, samtliga i egenskap av ombud,

— Polens regering, genom M. Dowgielewicz och B. Majczyna, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom C. Zadra och J.-B. Laignelot, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 22 december 2008 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande, såsom den har formulerats av den hänskjutande domstolen, avser tolkningen av artikel 19 i rådets direktiv 90/220/EEG av den 23 april 1990 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön (EGT L 117, s. 15; svensk specialutgåva, område 15, volym 9, s. 212).

2 Tvisten i målet vid den nationella domstolen avser ett överklagande av ett förvaltningsbeslut som antogs under år 2004. Enligt artikel 34.1 första stycket i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG av den 12 mars 2001 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön och om upphävande av rådets direktiv 90/220/EEG (EGT L 106, s. 1) skulle medlemsstaterna ha satt i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som var nödvändiga för att följa nämnda

direktiv före den 17 oktober 2002. Enligt artikel 36.1 i direktiv 2001/18 upphävdes direktiv 90/220 samma datum. Begäran om förhandsavgörande ska därför prövas enligt bestämmelserna i direktiv 2001/18.

3 Begäran har framställts i en tvist mellan Commune de Sausheim och Pierre Azelvandre angående kommunens vägran att till Pierre Azelvandre lämna ut prefektursskrivelser och planteringsöversikter över försök till avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer (nedan kallade GMO).

Tillämpliga gemenskapsrättsliga bestämmelser

4 Artikel 1 i direktiv 2001/18 har följande lydelse:

”I enlighet med försiktighetsprincipen är syftet med detta direktiv att närma medlemsstaternas lagar och andra författningar till varandra och att skydda människors hälsa och miljön när

— [GMO] avsiktligt sätts ut i miljön för varje annat ändamål än att släppa ut dem på marknaden i gemenskapen,

— produkter som består av eller innehåller [GMO] släpps ut på marknaden i gemenskapen.”

5 Enligt artikel 2.3 i nämnda direktiv avses med ”*avsiktlig utsättning*” varje form av avsiktligt införande i miljön av en GMO eller en kombination av GMO för vilka inga specifika inneslutningsåtgärder används för att begränsa deras kontakt med allmänheten och miljön eller för att åstadkomma en hög grad av säkerhet för allmänheten och miljön.

6 I artikel 4.1 och 4.2 i samma direktiv anges medlemsstaternas allmänna skyldigheter enligt följande:

”1. Medlemsstaterna skall, i enlighet med försiktighetsprincipen, se till att alla lämpliga åtgärder vidtas för att undvika sådana negativa effekter på människors hälsa och på miljön som kan uppkomma när [GMO] avsiktligt sätts ut eller släpps ut på marknaden. [GMO] får endast avsiktligt sättas ut eller släppas ut på marknaden i enlighet med del B respektive del C.

2. Den som gör en anmälan enligt del B eller del C skall först genomföra en miljöriskbedömning. De uppgifter som kan vara nödvändiga för att genomföra miljöriskbedömningen fastställs i bilaga III …”

7 Beträffande ”standardförfarandet för godkännande” föreskrivs i artikel 6.1 och 6.2 a i direktiv 2001/18 följande:

”1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5 skall den som avser att avsiktligt sätta ut en [GMO] eller en kombination av [GMO] först lämna in en anmälan till den behöriga myndigheten i den medlemsstat inom vars territorium utsättningen skall äga rum.

2. Den anmälan som avses i punkt 1 skall innehålla

a) handlingar med de tekniska uppgifter som anges i bilaga III och som krävs för att genomföra miljöriskbedömningen av den avsiktliga utsättningen av en [GMO] eller en kombination av [GMO] …”

8 Artikel 9 i direktivet har följande lydelse:

”1. Medlemsstaterna skall, utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artiklarna 7 och 25, samråda med allmänheten och i förekommande fall intresse-

grupper om den föreslagna avsiktliga utsättningen. När så sker skall medlemsstaterna fastställa arrangemang för detta samråd, inbegripet en rimlig tidsperiod i syfte att ge allmänheten eller intressegrupperna möjlighet att yttra sig.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artikel 25

— skall medlemsstaterna ge allmänheten tillgång till information om alla utsättningar enligt del B inom sina territorier av [GMO],

…”

9 Beträffande ”anmälningsförfarandet” föreskrivs i artikel 13.2 a i samma direktiv följande:

”Anmälan skall innehålla följande:

a) De uppgifter som krävs enligt bilagorna III och IV. Dessa uppgifter skall ta hänsyn till olikheter mellan platser där produkten som består av eller innehåller [GMO] skall användas, och skall innehålla uppgifter om data och resultat som erhållits i samband med utsättningar för forsknings- och utvecklingsändamål beträffande utsättningens påverkan på människors hälsa och på miljön.”

10 I artikel 25 i direktivet föreskrivs följande:

”1. Kommissionen och de behöriga myndigheterna får inte till tredje man lämna ut konfidentiella uppgifter som anmälts eller utbytts i enlighet med detta direktiv, och de skall skydda immateriella rättigheter som är knutna till de uppgifter som erhållits.

2. Anmälaren kan ange vilka uppgifter i en anmälan enligt detta direktiv som bör behandlas konfidentiellt på grund av att uppgifternas spridning skulle kunna skada anmälarens konkurrenskraft. Kontrollerbara skäl måste i sådana fall anges.

3. Efter samråd med anmälaren skall den behöriga myndigheten besluta vilka uppgifter som skall vara konfidentiella samt underrätta anmälaren om sitt beslut.

4. Följande uppgifter som lämnas enligt artiklarna 6, 7, 8, 13, 17, 20 eller 23 får inte i något fall behandlas konfidentiellt:

— Allmän beskrivning av den eller de genetiskt modifierade organismerna, anmälarens namn och adress, utsättningens syfte, platsen för utsättningen samt avsedd användning.

— …

— Miljöriskbedömningen.”

11 I artikel 31.3 i direktivet, som rör utbyte av information och rapporter föreskrivs följande:

”Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket och punkt A.7 i bilaga IV skall medlemsstaterna

a) upprätta offentliga register för att registrera platserna för utsättning av [GMO] enligt del B i direktivet,

b) samt också upprätta register för att registrera platserna för [GMO] som odlas i enlighet med del C i detta direktiv, särskilt för att göra det möjligt att följa upp eventuella effekter av dessa [GMO] på miljön … Utan att det påverkar tillämpningen [av bestämmelserna i artiklarna 19 och 20] skall dessa platser, på ett sätt som de behöriga myndigheterna anser lämpligt och enligt nationella bestämmelser,

— anmälas till de behöriga myndigheterna, och

— göras tillgängliga för allmänheten.”

12 I bilaga III till direktiv 2001/18 anges i detalj vilka uppgifter en anmälan enligt del B och C, det vill säga artiklarna 5–24, i detta direktiv måste innehålla.

13 I artikel 3.2 i rådets direktiv 90/313/EEG av den 7 juni 1990 om rätt att ta del av miljöinformation (EGT L 158, s. 56; svensk specialutgåva, område 15, volym 9, s. 233) föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna får föreskriva att en begäran om sådana uppgifter skall avslås, om uppgifterna avser

— offentliga myndigheters verksamhet, förhållandet till andra stater och det nationella försvaret i den mån sekretess gäller för uppgifterna,

— den allmänna säkerheten,

…

— …

affärshemligheter, inklusive immateriella tillgångar,

— material vars offentliggörande kan medföra risk för skador på den miljö som materialet berör.

…”

14 Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG av den 28 januari 2003 om allmänhetens tillgång till miljöinformation och om upphävande av direktiv 90/313 (EUT L 41, s. 26) skulle, enligt dess artikel 10 första stycket, ha genomförts senast den 14 februari 2005. Enligt artikel 4.2 första stycket b, e och h i direktivet får medlemsstaterna föreskriva att begäran om miljöinformation ska avslås om utlämnande av informationen skulle ha negativa följder för allmän säkerhet, det nationella försvaret, immateriella rättigheter respektive skyddet av den miljö som informationen avser.

Tvisten vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

15 Genom skrivelse av den 21 april 2004 lämnade Pierre Azelvandre in en ansökan till borgmästaren i Commune de Sausheim om att för varje utsättning av GMO på kommunens område få tillgång till kungörelser, planteringsöversikter – som gör det möjligt att lokalisera de planterade arealerna – och de prefektursskrivelser som medföljer dessa handlingar. Han begärde dessutom att få tillgång till informationsformulären för varje ny utsättning som skulle ske under år 2004.

16 Då Pierre Azelvandre inte fick något svar vände han sig, i skrivelse av den 1 juni 2004, till Commission d'accès aux documents administratifs (CADA) (kommitté för utfående av administrativa handlingar) med en begäran om att få tillgång till de i skrivelsen av den 21 april 2004 nämnda handlingarna. Den 24 juni 2004 tillstyrkte kommittén denna begäran med avseende på kungörelserna och första sidan av de medföljande prefektursskrivelserna. Däremot avstyrkte den begäran med avseende på planteringsöversikter och kartan över utsättningsytor, med motiveringen att detta skulle kränka skyddet för privatlivets helgd och äventyra säkerheten för de berörda näringsidkarna. Kommittén avvisade även ansökan om att få tillgång till informationsformulären för varje ny utsättning.

17 Till följd av kommitténs yttrande lämnade Sausheims borgmästare, den 24 maj respektive den 4 augusti 2004, ut kungörelserna till Pierre Azelvandre angående de fem utsättningar av GMO som ägt rum på kommunens område tillsammans med prefektursskrivelserna för två av dessa.

18 Den 16 september 2004 lämnade Pierre Azelvandre in ett överklagande till Tribunal administratif de Strasbourg (förvaltningsdomstol) och yrkade att domstolen dels skulle upphäva det tysta beslut genom vilket borgmästaren i Sausheim avslog hans begäran om att få tillgång till prefektursskrivelserna och planteringsöversikterna för varje

utsättning av GMO som skett på kommunens område, dels förplikta borgmästaren att ge honom tillgång till nämnda handlingar.

19 Genom dom av den 10 mars 2005 upphävde Tribunal administratif de Strasbourg det tysta beslut genom vilket borgmästaren i Sausheim hade nekat Pierre Azelvandre tillgång till prefekturssskrivelserna avseende övriga försök till utsättning av GMO och planteringsöversikter avseende fem försök, med undantag för namnuppgifter, och förpliktade borgmästaren att lämna ut nämnda handlingar till Pierre Azelvandre.

20 Den 30 maj 2005 överklagade Commune de Sausheim detta avgörande till Conseil d'État och yrkade därvid att det skulle upphävas.

21 Conseil d'État är osäker på hur den ska tolka skyldigheten att hålla information om avsiktlig utsättning av GMO tillgänglig för allmänheten i den mening som avses i bland annat artikel 19 i direktiv 90/220.

22 Mot denna bakgrund beslutade Conseil d'État att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

"1) Ska 'platsen för utsättningen' 'av genetiskt modifierade organismer', vilken enligt

artikel 19 i … direktiv 90/220 … inte får behandlas konfidentiellt, förstås som den i fastighetsregister införda jordlotten, eller som ett större geografiskt område motsvarande antingen den kommun inom vars område utsättningen sker eller ett ännu större område (kanton, departement)?

2) För det fall platsen ska förstås som den i fastighetsregister införda jordlotten, kan ett undantag till skydd för allmän ordning eller annan i lag skyddad konfidentiell information åberopas med stöd av artikel 95 [EG], direktiv 2003/4 … eller med stöd av en allmän gemenskapsrättslig princip, för att förhindra ett utlämnande av utdrag ur fastighetsregistret med uppgift om platsen för utsättningen?"

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

Yttranden som inkommit till domstolen

23 Commune de Sausheim anser att begreppet "platsen för utsättningen" i artikel 25.4 första strecksatsen i direktiv 2001/18 ska förstås som det område inom kommunen på vilket försöken sker.

24 Den franska regeringen anser att platsen för utsättningen kan avse ett större geografiskt område än den i fastighetsregister införda jordlotten, såsom kommunen eller kantonen.

25 Enligt den grekiska regeringen ska platsen för utsättningen uppfattas såsom en i fastighetsregister införd jordlott och identifieras som sådan eller, om fastighetsregister saknas, en bestämd och exakt avgränsad jordlott i det nationella systemet för identifiering av jordlotter, på grundval av det geografiska informationssystemet.

26 Den nederländska regeringen har hävdat att begreppet platsen för utsättningen inte ska uppfattas såsom den i fastighetsregister införda jordlotten annat än i vissa fall. Nationella förvaltningsmyndigheter och domstolar har vid tolkningen av detta begrepp ett visst utrymme för skönsmässig bedömning.

27 Den polska regeringen har gjort gällande att platsen för utsättningen inte ska uppfattas såsom den i fastighetsregister införda jordlotten, utan som ett större geografiskt område. Detta område ska fastställas på ett sådant sätt att allmänheten tillförsäkras adekvat information om utsättningar av genetiskt modifierade organismer i miljön, samtidigt som de ekonomiska intressena för de näringsidkare som utför denna verksamhet skyddas.

28 Europeiska gemenskapernas kommission anser att platsen för utsättningen måste fastställas i varje enskilt fall utifrån de uppgifter som anmälaren har gett in till de nationella myndigheterna enligt förfarandena i del B och C i direktiv 2001/18.

Domstolens svar

29 För att kunna besvara denna fråga påpekar domstolen inledningsvis att artikel 25.4 i direktiv 2001/18, i vilken det föreskrivs att vissa uppgifter som rör avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön inte får behandlas konfidentiellt, ingår i en rad av bestämmelser som är hänförliga till de olika förfaranden som är tillämpliga på sådana utsättningar. Dessa bestämmelser grundar sig på syftena med direktivet såsom de beskrivs i skälen 5, 6, 8 och 10 däri, nämligen skyddet av människors hälsa, principen om att förebyggande åtgärder bör vidtas, försiktighetsprincipen samt att de förberedande åtgärderna och genomförandet av dessa utsättningar ska ske enligt principen om öppenhet.

30 Beträffande sistnämnda syfte ska det påpekas att den princip om öppenhet som införs genom nämnda direktiv särskilt återspeglas i artiklarna 9, 25.4 och 31.3 däri. Genom dessa bestämmelser har gemenskapslagstiftaren inte bara velat införa allmänna bestämmelser om samråd med allmänheten och, i förekommande fall, med intressegrupper, med avseende på avsiktlig utsättning av GMO, utan även en rätt för allmänheten att få information om en sådan åtgärd samt införande av ett offentligt register där platsen för varje utsättning av genetiskt modifierade organismer ska införas.

31 Såsom generaladvokaten har angett i punkterna 45 och 48 i sitt förslag till avgörande framgår det även av nämnda bestämmelser att de rättigheter som anges däri är direkt hänförliga till de uppgifter som ska inges inom ramen för det obligatoriska anmälningsförfarande som gäller för avsiktliga utsättningar av GMO för varje annat ändamål än att släppa ut dem på marknaden i enlighet med artiklarna 5–8 i direktiv 2001/18.

32 Det faktum att det, såsom redan har fastställts, föreligger ett samband mellan anmälningsförfarandet och tillgången till information om den föreslagna utsättningen av GMO, innebär att den berörda allmänheten kan begära att få tillgång till de uppgifter som anmälaren har lämnat i samband med tillståndsförfarandet för en sådan utsättning, förutsatt att inget av undantagen i direktivet är tillämpligt.

33 Beträffande beskaffenheten av dessa uppgifter föreskrivs i artikel 6.1 och 6.2 i direktiv 2001/18 att den som avser att avsiktligt sätta ut en GMO först ska lämna in en anmälan till den behöriga myndigheten i den medlemsstat inom vars territorium utsättningen ska äga rum. Anmälan ska innehålla handlingar med de tekniska uppgifter som anges i bilaga III i detta direktiv. Enligt artikel 13.2 a i samma direktiv ska dessa uppgifter dessutom ta hänsyn till olikheter mellan de platser där GMO ska användas.

34 Det är med beaktande av samtliga dessa faktorer som medlemsstaterna i enlighet med artikel 4.1 och 4.2 i direktiv 2001/18 dels ska se till att alla lämpliga åtgärder vidtas för att undvika sådana negativa effekter på människors hälsa och på miljön som kan uppkomma när GMO avsiktligt sätts ut, dels genomföra en miljöriskbedömning för åtgärden i fråga.

35 Vad gäller frågan om hur detaljerade de uppgifter som ska lämnas behöver vara, ska det påpekas att, såsom anges i bilaga III till direktiv 2001/18, kraven varierar med hänsyn till hur den föreslagna utsättningen av GMO är beskaffad och hur omfattande den är. Bilaga III B i detta direktiv, angående utsättning av genetiskt modifierade högre växter, innehåller i det avseendet detaljerade bestämmelser om vilka uppgifter som anmälaren är skyldig att lämna.

36 Den tekniska beskrivning som bifogas anmälan ska, enligt föreskrifterna i bilaga III B E i nämnda direktiv, bland annat innehålla uppgift om utsättningsplatsernas lokalisering och storlek, en beskrivning av ekosystemet på utsättningsplatsen, inklusive klimat, flora och fauna och avstånd till officiellt erkända biotoper eller skyddade områden som kan påverkas.

37 Beträffande utsättning av GMO som inte utgör högre växter anges i bilaga III A avdelning III B att den tekniska beskrivning som ska åtfölja anmälan bland annat ska innehålla uppgift om utsättningsplatsens eller utsättningsplatsernas geografiska lokalisering, med hänvisning till ett rutsystem på en karta, och en beskrivning av målekosystem och andra ekosystem som kan komma att påverkas.

38 De obligatoriska uppgifter i anmälan som, vid avsiktlig utsättning av GMO, avser utsättningens lokalisering svarar därigenom mot de krav som ställs för att det ska gå att bedöma åtgärdens konkreta effekter på miljön. Såsom framgår av de två föregående punkterna i förevarande dom, bestäms således uppgifterna om utsättningsplatsen utifrån varje enskild utsättnings beskaffenhet och eventuella påverkan på miljön.

39 Den första frågan ska därför besvaras enligt följande: ”Platsen för utsättningen”, i den mening som avses i artikel 25.4 första strecksatsen i direktiv 2001/18, bestäms utifrån samtliga uppgifter om utsättningens lokalisering som anmälaren inger till behöriga myndigheter i den medlemsstat inom vars territorium denna utsättning ska äga rum, enligt de förfaranden som avses i artiklarna 6, 7, 8, 13, 17, 20 eller 23 i samma direktiv.

Den andra frågan

Yttranden som inkommit till domstolen

40 Commune de Sausheim anser att det enligt artikel 95 EG och direktiv 2003/4/EG är tillåtet för nationella myndigheter att besluta att information om lokaliseringen av försök till avsiktlig utsättning av GMO ska behandlas konfidentiellt, av hänsyn till skyddet för allmän ordning och säkerhet.

41 Den franska regeringen har gjort gällande att, för det fall domstolen anser att platsen för utsättningen avser den i fastighetsregister införda jordlotten, artikel 4.2 i direktiv 2003/4 ska tolkas så att de behöriga myndigheterna ges möjlighet att i varje enskilt fall och oberoende av anmälarens intressen, undersöka huruvida hänsyn till bland annat skyddet för allmän säkerhet utgör hinder för att lämna ut uppgifter om den aktuella platsen.

42 Den grekiska regeringen har hävdat att, för det fall platsen för utsättningen utgörs av den i fastighetsregister införda jordlotten, hänsyn till skyddet för allmän ordning eller annan i lag skyddad konfidentiell information inte kan åberopas, i syfte att neka tillgång till uppgifter om fastighetsbeteckning avseende platsen för utsättningen annat än i undantagsfall, och under förutsättning att avslaget inte avfattas generellt utan åtföljs av en tillräcklig motivering.

43 Den polska regeringen har hävdat att, för det fall begreppet platsen för utsättningen utgörs av den i fastighetsregister införda jordlotten, undantaget i fråga om hänsyn till

skyddet för allmän ordning i princip kan åberopas i syfte att neka tillgång till uppgifter om fastighetsbeteckning med stöd av direktiv 2003/4 och artikel 95 EG.

44 Kommissionen har anfört att gemenskapsrätten inte föreskriver något undantag av hänsyn till skyddet för allmän ordning eller andra intressen som kan åberopas mot bestämmelsen i artikel 25.4 första strecksatsen i direktiv 2001/18.

Domstolens svar

45 För att kunna besvara den hänskjutande domstolens andra fråga ska det erinras om att det i artikel 25.1–25.3 i direktiv 2001/18 exakt anges i vilken omfattning de olika uppgifter som inges inom ramen för ett anmälningsförfarande eller ett förfarande för utbyte av information kan behandlas konfidentiellt.

46 Det framgår av dessa bestämmelser att kommissionen och de behöriga myndigheterna inte får lämna ut vare sig konfidentiella uppgifter som anmälts eller utbytts i enlighet med detta direktiv eller information som skulle kunna skada anmälarens konkurrenskraft. Det framgår även att de ska skydda immateriella rättigheter som är knutna till de uppgifter som erhållits. Enligt artikel 25.2 och 25.3 ska den behöriga myndigheten dessutom, efter samråd med anmälaren, på grundval av de ”kontrollerbara skäl” som sistnämnde ingett, besluta vilka uppgifter som ska vara konfidentiella samt underrätta anmälaren om sitt beslut.

47 Genom samtliga dessa bestämmelser har det i direktiv 2001/18 således införts uttömmande regler om allmänhetens rätt till information på det aktuella området och om eventuella undantag från denna rättighet.

48 Beträffande information om platsen för utsättningen ska det understrykas att det framgår av artikel 25.4 första strecksatsen i nämnda direktiv att denna uppgift inte i något fall får behandlas konfidentiellt.

49 Under dessa förhållanden kan hänsyn till skyddet för allmän ordning och andra i lag skyddade konfidentiella uppgifter, såsom de anges i den hänskjutande domstolens andra fråga, inte utgöra skäl för att begränsa tillgången till de uppgifter som anges i artikel 25.4 i direktiv 2001/18, och däribland uppgiften om platsen för utsättningen.

50 Domstolen har redan slagit fast att farhågan för interna svårigheter inte kan motivera att en medlemsstat underlåter att tillämpa gemenskapsrätten på rätt sätt (se, bland annat, dom av den 9 december 1997 i mål C-265/95, kommissionen mot Frankrike, REG 1997, s. I-6959, punkt 55). Beträffande avsiktlig utsättning av GMO i miljön fann domstolen, i punkt 72 i sin dom av den 9 december 2008 i mål C-121/07, kommissionen mot Frankrike (REG 2008, s. I-9159), att även om det antogs att de oroligheter som åberopats av Republiken Frankrike delvis hade sin grund i genomförandet av gemenskapsrättsliga bestämmelser, kan en medlemsstat inte åberopa tillämpningssvårigheter som uppkommer vid genomförandet av en gemenskapsrättsakt, såsom motstånd från allmänheten, som grund för att underlåta att iaktta skyldigheter och tidsfrister som följer av gemenskapsrättsliga bestämmelser.

51 Denna tolkning av direktiv 2001/18 får stöd av det krav som uppställs i artikel 25.4 tredje strecksatsen i direktivet, att uppgifter som rör miljöriskbedömningen inte får behandlas konfidentiellt. En sådan bedömning kan nämligen inte genomföras utan full kännedom om den föreslagna utsättningen. Utan dessa uppgifter går det nämligen inte att sakligt bedöma de eventuella risker som en avsiktlig utsättning av GMO innebär för människors hälsa och miljön (se, för ett liknande resonemang, domen av den 9 december 2008 i det ovannämnda målet kommissionen mot Frankrike, punkterna 75 och 77).

52 Beträffande direktiven 90/313 och 2003/4 ska det, såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 56 i sitt förslag till avgörande, tilläggas att medlemsstaterna inte kan åberopa en undantagsbestämmelse i dessa direktiv i syfte att neka tillgång till sådan information som ska vara allmänt tillgänglig enligt bestämmelserna i direktiven 90/220 och 2001/18.

53 Slutligen, då den hänskjutande domstolen har åberopat artikel 95 EG, nöjer sig domstolen med att påpeka att den berörda medlemsstaten inte har utnyttjat den möjlighet som föreskrivs i denna artikel.

54 Av det anförda följer att bestämmelserna i artikel 3.2 i direktiv 90/313 och artikel 4.2 i direktiv 2003/4, enligt vilka en begäran om miljöinformation kan avslås om ett utlämnande av de begärda uppgifterna kan skada vissa intressen, däribland skyddet för allmän säkerhet, inte kan åberopas i syfte att frångå kravet på öppenhet i artikel 25.4 i direktiv 2001/18.

55 Den andra frågan ska följaktligen besvaras så, att ett undantag av hänsyn till skyddet för allmän ordning eller något annat i lag skyddat intresse inte kan åberopas i syfte att neka tillgång till sådana uppgifter som avses i artikel 25.4 i direktiv 2001/18.

Rättegångskostnader

56 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (fjärde avdelningen) följande:

1) ”Platsen för utsättningen”, i den mening som avses i artikel 25.4 första strecksatsen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG av den 12 mars 2001 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön och om upphävande av rådets direktiv 90/220/EEG, bestäms utifrån

samtliga uppgifter om utsättningens lokalisering som anmälaren inger till behöriga myndigheter i den medlemsstat inom vars territorium denna utsättning ska äga rum, enligt de förfaranden som avses i artiklarna 6–8, 13, 17, 20 eller 23 i samma direktiv.

2) Ett undantag av hänsyn till skyddet för allmän ordning eller något annat i lag skyddat intresse kan inte åberopas i syfte att neka tillgång till sådana uppgifter som avses i artikel 25.4 i direktiv 2001/18.

Underskrifter